

Számunk szerzői

ADORJÁNI NAGY ARANKA (Arad megyei Gyorok, 1926) Aradon és Nagyváradon végezte gimnáziumi tanulmányait és Kolozsváron szerzett lelkészi oklevelet (1949). Magyarorszáton, Dés-Cichegyen és Kolozsváron (újalsóváros, majd alsóvárosi gyülekezet) szolgált lelkészférje, Adorjáni Albert mellett. Prédikációt a *Református Szemle* és az *Igebirdető* közölte, meditációi és egyéb írásai a *Református Családban* jelentek meg, melynek újraindulása óta munkatársa. Kora ifjúságától fogva versel. Köteményeit az egyházi sajtó folyóiratai: a *Református Család*, az *Igebirdető*, az *Üzenet*, az *Erdélyi Református Naptár*, a *Horvátországi Magyar Református Keresztény Egyház Kalendáriuma*, a *Szövétnek* antológia és más lapok közlik. Verseskötetei 1992-től kezdve jelentek meg: *Örök adventben* (Kolozsvár 1992), *Eső-kisasszony* (Gyermekversek Adorjáni Endre rajzaival, Kolozsvár 1992), *Tűzhegyem előtt* (1996), *Párbeszéd* (Kolozsvár 2006).

ADORJÁNI LÁSZLÓ (Kolozs megyei Dés, 1960) Dés-Cichegyen és Kolozsváron végezte iskoláit (négy évet tanult a kolozsvári zeneiskolában). Teológiai tanulmányokat a kolozsvári Protestáns Teológián folytattott (1980–1984; ebből két szemesztert a nagyszebeni száz evangélikus karon). Előbb Marosvásárhelyen és Kolozsváron teljesített segédlelkészi szolgálatot, majd megválasztották a Kolozsvár–alsóvárosi gyülekezet lelképásztorául (1985: Marosvásárhely II.; 1987: Kolozsvár– II.; 1989: Kolozsvár–Újalsóváros; 1991: Kolozsvár– Újalsóváros, állandó segédlelkész; 1996: Kolozsvár– Újalsóváros, parókus lelkész). Hat gyermek édesapja. Érdeklődése a fényképészet és az orgonaépítés felé, majd a rádiózás felé is irányult, 2003-ban pedig beindította az *Agnus* közösségi rádiót (<http://www.agnusradio.ro>), amely naponta déli 12-től 3-ig és hajnali 3-tól 8-ig közvetít (88,3 FM), s amely on line is hallgatható. Karikatúráival és fényképeivel először 1984-ben jelentkezett nyilvános kiállításon, a kolozsvári Teológián. Karikatúrái azóta egyházi kiadványokban és a kolozsvári *Szabadság* napilapban jelennek meg.

ADORJÁNI ZOLTÁN, DR. (Kolozs megyei Dés, 1956). 1980-ban szerzett teológiai oklevelet a kolozsvári Protestáns Teológián és 1983-ban szentelték lelkésszé. 1981 és 1991 között lelkészi szolgálatot teljesített (Melegföldvár, Brassó, Páké). Az Utrechti Állami Egyetem Teológiai Fakultásának ösztöndíjasaként az újszövetségi bibliakateológia területén képezte tovább magát (Stipendium Bernardinum, 1990–1991). 1991-től a kolozsvári Protestáns Teológián tanít görög és héber nyelvet, valamint intertestamentikát, és óráadó a Babeş–Bolyai Tudományegyetem keretében mű-

ködő Református Tanárképző Karon. Doktori címet a debreceni Református Hittudományi Egyetemen szerzett. Disszertációjának témája: *A terapeuták kontemplatív kegyessége*, 2005. (Alexadriai Philón görögül írt *De vita contemplativa* című munkájának első magyar fordítása és elemzése.) Szerkesztői tevékenység (teológiai művek lektorálása mellett): *Üzenet* (Örömondó gyermekrovat, 1992–2003); *Erdélyi Református Naptár* (társszerkesztő 1995-től); *Református Család* (2000–2004: főszerkesztő, jelenleg munkatárs); *Református Szemle* (főszerkesztő 2001-től); *Kecskeméthy-Biblia* (Kolozsvár 2002); *Emlékkönyv Tőkés István kilencvenedik születésnapjára*. Kolozsvár 2006. A közös tanulmánykötetekben, a *Református Szemlében*, *Pannonhalmi Szemlében*, *Confessióban* és egyéb bel- és külföldi folyóiratokban megjelent tanulmányai és esszéi mellett a következő könyveket adta ki: *Görög nyelvtan az Újszövetség tanulmányozásához*. Kolozsvár 1994, II. bővített kiadás – 1997; *Imre Lajos: Önéletírás*. Kolozsvár 1999; *Imre Lajos: Szombatesték a parókiaán*. Kolozsvár 2003; *Imre Lajos: A szenvedés kérdése*. Kolozsvár 2004; *Őt és újat*. Kolozsvár 2004.

BAK ÁRON (Nagyszombatfa, Magyarország, 1945) lelkipásztor, képzőművész Székelyudvarhelyen érettségizett (1966), a kolozsvári Protestáns Teológián szerzett teológiai oklevelet (1970) és 1972-ben tett lelkészi vizsgát. Segédlelkészi szolgálatot a Dési Egyházmegyéhez tartozó Mezőkeszűben teljesített (1972 szeptembere – 1973 július), majd Sajószentadráson és az ehhez tartozó leányegyházközségben, Sajóudvarhelyen volt helyettes (Dési Egyházmegye, Beszterce-Naszód megye 1973 augusztusa – 1974 augusztusa), ezt követően pedig rendes lelkipásztor (1874–1981). 1981 júliusától 1990 szeptemberéig a Hargita megyei Szentkeresztbánya volt lelkészi szolgálatának helye (Székelyudvarhelyi Egyházmegye); 1990-től 1993-ig a kolozsvári Protestáns Teológia főkönyvtárosaként tevékenykedett, majd Bágyban szolgált. Nyugdíjasként Kecset-Kisfaludban telepedett le. 1978 októbere és 1979 július között Zürichben képezte tovább magát újszövetségi teológiából. A lelkészi szolgálat mellett bámulatosan gazdag irodalmi tevékenységet fejt ki a teológiai tudomány, teológiai művek fordítása, valamint a művészettörténet területén, s ezek mellett festőként is ismert. Publikációi a *Református Szemlében*: *Igehirdetési vázlatok*. 1972, 339–341.; *Virágvasárnap*. 1978, 340.; *Reminiscere vasárnap*. 1980, 255.; *Hozzászólás a Róm 8,2 fordításához*. 1982, 323–324.; „*Mindeneknek szolgálója*”. 1982, 390–396.; *A kopt nyelvű Tamás-evangélium*. 1982, 422–433.; *Im Kraftfeld des Evangeliums-Festschrift für Hermann Binder*. 1983, 80.; *Az apokrifus vagy egyházi iratokról*. 1983, 110–115.; *Biblia – ószövetségi és újszövetségi Szentírás*. 1983, 153–154.; *Incze János: Önarckép*. 1983, 158–159.; *Balogh Ferenc: Debreczeni László*. 1983, 433–434.; *Luther Márton végrendelete*. 1983, 526–528.; Tőkés István: *A Filippibeliekhez intézett levél magyarázata*. 1983, 528–529.; *A tékozlás fogalma Lukács evangéliumában*. 1984, 76–78.; „*Legyen bennetek só!*” 1984, 119–124.; *Jakab apostol intelme*. 1985, 315–322.; *Szentlelke és Igéje által*. 1985, 469–473.; *Mit ábrázol a sajóudvarhelyi dom-*

bormű? 1986, 35–40.; *A megvetettek pártfogója.* 1987, 146–147.; *Molnár Szabolcs: Berde Mária.* 1987, 183–185.; *Az a bizonyos „eleven szén”.* 1988, 27–34.; „*Velünk az Isten*”. 1988, 130–131.; *Susárló vagy rágalmazó?* 1989, 84–93.; *Hermann Binder: Das Gleichnis von dem Richter und der Witve.* 1989, 343–345.; „*Krisztusnak beszéde*”. 1989, 381–390.; *Folyóirat-szemle.* 1991, 163–166., 257–258., 479–481., 568–572.; *Az imádság a gyülekezet mai életében.* 1991, 208–218.; *Rudolf Bohren: Bizonytalanságok.* (Ford.) 1991, 314–330.; *Jan Vencovský: A két szablya.* (Ford.) 1991, 467–474.; *Az Ótestamentum tipológiai magyarázata.* 1992, 18–34.; *Hans Klein: Leben neu entdecken.* 1992, 154–155.; *Folyóirat-szemle.* 1992, 159–161.; *A két testamentum egységének kérdése a theologia történetében.* 1992, 254–267.; *Bölcs Salamon példabeszédei.* 2003, 123–135.; *Eduard Schweizer: Istentisztelet az Újtestamentumban és templomépítés ma* (Ford.: *Bak Áron*). 2006, 151–159.; *A művészet szolgálatá.* 2006, 222–234.; *Mit ábrázol az sajidvarbelyi dombormű?* 2006, 332–339. (1986, 35–40. oldalain megjelent művészettörténeti tanulmány átdolgozott változata); *David Flusser: A zsidó lét élménye* (Fordította: *Bak Áron*). 2006, 503–511. Kéziratban álló munkái, tanulmányai és fordításai közül a legfontosabbak: *Kezdve a János keresztségétől. A két testamentum kontinuitása a Lukács írásában, Keresztelő János üdvtörténeti szerepének ábrázolásával.* (Doktori dolgozat, 1985, 200 old.); *Eduard Schweizer: Jézus Krisztus az Újtestamentum bizonyosságátételeben.* (Ford., 1986–1992, 277 old.); *Klaus Berger: Az Újtestamentum exegézise.* (Ford., 1986, 398 old.); *Művészettörténeti tanulmányok.* (100 old.); *Bölcs Salamon példabeszédei* (575 old.). Grafikáival illusztráltuk a Református Szemle 2004/2–6., valamint a 2005/1. számát.

CSIHA KÁLMÁN, D. DR. (Érsemjén, 1929. szeptember 17– 2007. november 7.) az elemi iskola első három osztályát Érmihályfalván, a negyediket Sárospatakon végezte. 1940–1944 között a Debreceni Református Főgimnázium diákja volt, a háború befejezése után a negyedik gimnáziumi osztályt az Érmihályfalvi Református Gimnáziumban, az ötödiket Zilahon a Wesselényi Református Gimnáziumban, a többi középiskolai tanulmányt Nagyváradon a Szent László állami iskolában végezte, ahol 1950-ben érettségizett. Teológiai tanulmányait a Kolozsvári Egyetemi Fokú Protestáns Teológián végezte. Segédlelkési kinevezést Aradra kapott 1954 őszén és önállósította az Arad-Gáji gyülekezetet. Ide hozta feleségét, a szintén teológiát végzett Nagy Emesét, aki a belvárosi egyházközségbe kapott segédlelkési kinevezést. 1957 decemberében letartóztatták és koncepció perben 10 évi nehéz börtönre ítélték. Általános amnesztiával hat és fél év múlva, 1964 tavaszán szabadult. Gógánváraljára kapott lelkési kinevezést és itt választották parókus lelkésszé (1964–1970). További szolgálati helyei: Marosvásárhely–Vártemplom (másodlelkész, 1970–1971), Marosvásárhely–Szabadi út (parókus lelkész, 1971–1972), Marosvásárhely–Gecse utca (parókus lelkész, 1972–1990). 1973-ban szerzett doktori címet (gyakorlati teológia, homiletika). Honoris causa doktori oklevelet a Debreceni Református Hittudományi Egyetemen kapott 1994-ben. 1982–1990 között előbb főjegyzője, később esperese volt a Marosvásárhelyi Református Egyházmegyének. 1990-ben az Erdélyi Református Egyházkerület püspökévé választották. Egyéb megbízatásai: A Magyar Református Világszövetség egyik alelnöke, az Egyházak Világtanácsa Központi Bizottságának tagja (a megfelelő ciklusokra), a Magyar Református Egyházak Tanácskozó Zsinatának

lelkészelnöke, s az itt működő Liturgiai Bizottság elnök (megalakulásától nyugdíjba meneteléig), ahol elnöki minőségben vezette a *Magyar Református Egyházak Isteniszületi Rendjének* kidolgozását és az új ágendáskönyv szerkesztését is. 2001 januárjától nyugdíjas, és azután meghívásra evangélicizációkat tartott, a Kárpát-medencében, Ausztráliában, Nyugat-Európában. Könyvei (a Református Szemlében, és egyéb egyházi folyóiratokban megjelent cikkein kívül): *Előkészítő kérdések* (első éves konfirmációi káté), 1990; *Út a pusztaságban* (prédikációk), 1990; *Az igehirdetés dialektikája*. Szemle Füzetek 1., Kolozsvár 1991; *Fény a rácsokon* (Börtönének vallomása, Önéletírás II.), 1992; *Isten asztaláról* (prédikációk), 1993; *Jeruzsálem köfalai alatt* (tanulmányok, előadások) Szemle Füzetek 9., Kolozsvár 1993; *Holtomiglan – Holtáiglan* (házassági útmutató; Csiha Kálmán – Csiha Emese), Kolozsvár 1994; *Ábrahám öröksége* (prédikációk), 1995; *Ábrahám örökösei – Hárántól Hebronig* (prédikációk). Kálvin Kiadó, Budapest 1995; *Ábrahám örökösei* (prédikációk), Kolozsvár 1995; *Kelj fel és járj* (prédikációk) Szemle Füzetek 18., Kolozsvár 1995; *Az igehirdetés dialektikája – Egzisztenciális igehirdetés* (homiletika), 1997; *A királyi szék előtt* (prédikációk). Kolozsvár 1998; *Isten ösvényein* (a Heidelbergi Káté gyakorlati magyarázata), Kolozsvár 2000; *Gyülekezetépítés*. Kolozsvár 2000; *Jöjj fel a hegyre* (prédikációk), Kolozsvár 2001; *Jézus érintése* (prédikációk). Kolozsvár 2001; *Téli méhek balladája* (verseskötet), 2002; *Templomküszöb* (verseskötet). Kolozsvár 2002; *Börtöntől a püspökségig* (önéletírás III.), 2004; *A szépség titka* (prédikációk). Kolozsvár 2005; *Vállalni kell* (prédikációk). Kolozsvár 2005; *A cserépedény kincse* (prédikációk). Kolozsvár 2006; *Harangszó az elsüllyedt világból – A gyermekkor üzenete* (önéletírás I.). Kolozsvár 2006; *Nemzet és Evangélium* (tanulmányok, előadások cikkek, riportok). Kolozsvár 2007.

DÁVID LÁSZLÓ, DR. (Árapatak, 1932. május 25. – Székelyudvarhely 2007. július 30.) Székelyudvarhelyen érettségizett (1951), majd pedig a kolozsvári Protestáns teológián folytatta tanulmányait, ahol 1955-ben szerzett teológiai oklevelet. 1955 augusztusa és 1956 júliusa között székelyudvarhelyi segédlelképáztorként szolgált édesapja, id. Dávid Gyula mellett. Lelkészképesítő vizsgát 1956 júniusában tett és ugyanezen év őszén (november 4.) szentelték fel Kolozsváron. 1956 augusztusától 1958 áprilisáig a kolozsvári Protestáns Teológián volt szénior, ezt követően pedig Székelymuzsnán szolgált helyettes, majd rendes lelképáztorként (1958 májusa – 1963 szeptembere). Ez után hívták meg a Segesvári Református Egyházközség és szörványai lelképáztorául, és itt szolgált nyugdíjba vonulásáig (1963 októbere – 2001 novembere). Egyházi tisztségei: egyházmegyei aljegyző, missziói előadó, főjegyző; egyházkerületi lelkési képviselő,

lelkési igazgatótanácsos, zsinati tag. Tagja volt az Erdélyi Múzeum-Egyesületnek. Magiszteri szakdolgozat témáját az Udvarhelyi Református Egyházmegye középkori eredetű templomai témakörében írta (1963), doktori fokozatot pedig 1969-ben szerzett. Fő műve, *A középkori Udvarhelyszék művészeti emlékei* (Kriterion Könyvkiadó, Bukarest 1981) erdélyi vonatkozásban úttörésnek és mérföldkőnek számít a műemlékleírás és -kutatás tekintetében. Hűségese lelkési munkája mellett lelkes művészettörténészként szakszerűen gyűjtögette össze értékes könyvének anyagát. E munkájának s az óta megjelent és hasonló tárgyú tudományos közleményeinek eredményei

maguktól értetődően épültek az Erdéllyel és Székelyfölddel kapcsolatos művészettörténeti irodalomba. Dávid László munkássága azonban ennél jóval nagyobb hatású volt: sok erdélyi és anyaországi fiatal ösztönzött arra, hogy fölfedezze magának Erdély csodálatosan archaikus világát s keresse benne maga és hozzátartozói, ősei elhalványult nyomait – saját identitását. Ezért 1995. augusztus 30-án *Műemlékvédelemért díjat* vehetett át Budapesten a Magyar Köztársaság környezetvédelmi és területfejlesztési miniszterétől, a műemlékek megmentése, gondos helyreállítása és szakszerű bemutatása érdekében végzett kiemelkedő tevékenységéért. A XX. Műemlék-világnapon pedig, 2003. április 15-én *Forster Gyula díjat* kapott a Nemzeti Kulturális Örökség miniszterétől az örökségvédelem területén végzett kiváló munkásságáért. Legfontosabb írásai (számos előadása, ígehirdetése, különféle lapokban megjelent ismeretterjesztő cikke és képzőművészeti alkotása mellett): A bögözi református templom leírása. In: *Református Szemle (RSz)* 1960, 251–254.; A székelyudvarhelyi református templom leírása. In: *RSz* 1961, 305–314.; Középkori templomok az udvarhelyi egyházmegyében. In: *RSz* 1963, 39–52.; Középkori templomok az udvarhelyi egyházmegyében. In: *RSz* 1964, 323–332.; Középkori templomok az udvarhelyi egyházmegyében. In: *RSz* 1966, 157–171.; Küküllőalmás református temploma. In: *RSz* 1967, 328–335.; Műemlékek – napirenden. In: *Korunk* 1968/4, 549–551.; A középkori keresztyén művészet teológiai vonatkozásai. In: *RSz* 1969, 47–59.; Orbán Balázs, a műemlékkutató. In: *Korunk* 1969/4; A keresztyén hit szimbólumai. In: *RSz* 1970, 340–355.; Geleji Katona István: Isten Igéje szolgálatáról és a reformációról (ford.). In: *RSz* 1972, 421–427.; A székelyföldi művészet néhány kérdése (Nagygalambfalva). In: *Korunk* 1973/11, 872–876.; 1973/12, 956–960.; A felsőboldogfalvi középkori templom falképei. In: *RSz* 1976, 207–214.; A segesvári templom centenáriuma. In: *RSz* 1989, 307–316.; Adalékok a Küküllői Egyházmegye történetéhez. In: *RSz* 191., 191–194.; Alpár Ignác erdélyi templomai. In: *Pavilon*, Budapest 1994/9, 31–39.; Templomok, tornyok, harangok, kelyhek. In: *Erdélyi Református Naptár (ERN)* 1994, 95–99.; Mátyás király építkezései. In: *ERN* 1995, 143–149.; Református vártemplomok. In: *ERN* 1996, 143–151.; Harangok, harangöntők. In: *Székelyföld* (Csíkszereda, szerk. Ferences István) 1998, 115–119.; Homoródkarácsonyfalva. In: *Falufüzetek* 6, 1998.; Az éneklőszék. In: *Magyar Egyházzene* 2000/2001, IX. évf., 431–434.; Kazettás mennyezetek és rokonemlékek Udvarhelyszéken. In: *Erdélyi Művészet* 2001 (2), II. évf. 2. sz. (5), 16–21.; Műemlékügy az egyházban. In: *RSZ* 2003, 193–195.; Gyulakuta freskói. In: *RSZ* 2003, 578–581.; A zoltár- és bibliafordító Szenczi Molnár Albert. (Részletek a hasonló című előadásból; Arad, 2004. január 23.) In: *Zarándi Zarándok*, VII. évf., 29. sz., 2004/1 (január – március), 8–11.

FAZAKAS LÁSZLÓ (Nagyfalu, 1957) református lelkipásztor szülőfalujában végezte az elemi osztályokat és általános iskolát, a líceumot pedig Szilágysomlyón. Teológiai oklevelet 1981-ben szerzett a Kolozsvári Egyetemi Fokú Protestáns Teológiai Intézetben. Posztgraduális tanulmányokat skóciai ösztöndíjasként folytatott. Segédlelkészi, illetve lelkészi szolgálatának helyei a következők voltak: Szilágyszeg, Egrespatak, Bogdánd (Szér), Szilágyballa (Sándorfalva). Jelenleg Margitta lelkipásztora, ahol immár tizenhat éve szolgál. Verseskötetei a következők: *Kő kövön* (Budapest 1996); *A vizék kapujában* (Budapest 1998); *Célkeresztben* (Nagyvárad 2006); *Elvetélt idő – válogatott versek* (Budapest 2007); *Not a stone* (angol fordításban; Budapest 2007); *Menedék – istenes versek* (Nagyvárad 2007); és előkészületben van ez utóbbi kötet román fordítása is (*Refugiū*).

FARKAS ANTAL (Érszakácsi, Szatmár megye, 1956) szülőfalujában kezdte iskoláit, majd pedig szerelőlakatosi képesítést szerzett Nagyváradon. Géplakatosként dolgozott és 1977-ben érettségizett szintén Nagyváradon. Volt díszletező is a nagyváradai színháznál. A teológiai oklevél megszerzése után (Kolozsvár 1983) Aradon volt segédlelkész a belvárosi gyülekezetben, ezt követően pedig Micskén, Köröskisjenőben, 1995-től pedig a Nagyvárad-velencei gyülekezett lelkipásztora. Költői pályafutása kezdetén, 1985-ig a *Művelődésben*, a nagyváradai *Fáklyában*, az *Ifjúmunkásban*, az *Igaz szóban*, az *Utunkban*, *Korunkban* és más romániai magyar lapokban publikál. Önálló verseskötete: *Ringen kívül ősz van*. Literátor Könyvkiadó, Nagyvárad 1998. Amellett, hogy a romániai magyar irodalmi folyóiratok mindegyike közölt tőle, versei a következő antológiákban jelentek meg: *Alapművelet*. Fiatal költők antológiája. Kriterion Kiadó, Bukarest 1985; *Váradykon*. Versantológia, 2002. Nagyvárad Ady Társaság, Nagyvárad 2002; *Divina Dolce Várad*. Költemények és képek a város vonzásában. Prolog Kiadó, Nagyvárad 2002; *Corabie cu poezi* – *A költők hajója*. (Bilingvis antológia) A Familia folyóirat és a NAT kiadása, 2005; *101 vers Nagyváradról*. Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár 2005. Tagja a nagyvárad Ady Endre Irodalmi Körének, egyik alapító tagja és felelős szerkesztője volt a *Harangszó* gyülekezeti lapnak.

GAVRUCZA TIBOR (Nagyvárad, 1946) Nagyváradon végezte iskoláit, emellett pedig Népművészeti Iskolában is tanult Kristófi János festőművész vezetésével (1961–1964). 1964 és 1968 között végzett teológiai tanulmányai mellett a kolozsvári Népművészeti iskolába is járt (1964–1967). Segédlelkészi éveit Szatmáron (1968–1970), Bihardiószegen (1970–1971), a Nagyvárad-újvárosi gyülekezetben (1971–1973) töltötte, 1973–1974-ben pedig Borson volt helyettes lelkész. Rendes lelkész-

ként szolgált Gyantán (1974–1978), jelenbeli szolgálati helye pedig Székelyhíd. Az 1989-es változáskor az ötfős Királyhágómelléki Egyházkerület ideiglenes ügyintéző bizottságának volt egyik tagja; az újralakult Érmelléki Református Egyházmezge eszperese, zsinati tag. A *Harangszó* gyülekezeti lap egyik elindítója, 1990 és 1994 között szerkesztő-bizottsági elnöke. Számos gyülekezeti és közeleti rendezvény szervezője, a *Magyar Gazdák* egyesületének megalakítója. Közéleti megbízatásai: választmányi tag és elnöke az RMDSZ székelyhídi szervezetében (1996–2000); Bihar megyei RMDSZ-tanácsos (2000–2004).

MAKAY BOTOND KÁROLY (Szatmárnémeti, 1939) nyugalmazott református lelkipásztor Belényes-újlakon kezdte iskoláit, a Szatmárnémeti Kölcsey Ferenc Líceumban érettségizett (1957) és 1961-ben zárta teológiai tanulmányait a kolozsvári Protestáns Teológián. Lelkészi szolgálatának állomásai: Arad-Belváros (segédlelkész, 1962–1964), Érkeserű (lelkipásztor, 1964–1969), Nagylak (szórványlelkész, 1969–1974), Resicabánya (1974–2006). Alapító tagja az RMDSZ-nek, ennek Krassó-szörényi választmányi tagja, megyei titkára, majd 1997–2005 között megyei-területi elnöke; SZKT tag (2006-ig). Ettől kezdve nem vállal szerepet a vezetésben. 2007. január 14-én Resicabánya díszpolgárává avatják. A MÚRE tagja, 1990-től különböző egyházi és világi lapokban jelentkezik írásaival. 1992–1994 között a *Körömbír* egyházi szórványlap szerkesztője és írója. 1994–1997 között a *Délnyugat* megyei szórványlap főszerkesztője. Munkatársa és tudósítója a *Temesvári Új Szónak*, majd a *Heti Új Szónak* (1990–1998), a *Romániai Magyar Szónak* (1998–2001), a *Nyugati Jelemelek* (2001-től). 1996 óta a *Rádió Resica Délnyugat Hangja* nevű magyar adásának szerkesztője. A temesvári és a resicabányai rádió magyaradásaiban időnként prédikációkkal, illetve egyházi vonatkozású írásokkal jelentkezik. A *Délnyugat* szerkesztéséért 1995-ben MÚRE-különdíjban részesül. Magyar nyelvű egyházi és művelődési munkatársa a *Miteinander-Împreună-Együttessen* című bányai negyedévi háromnyelvű lapnak. A nagyváradi *Kelet-Nyugat* rövidpróza pályázatán harmadik díjat nyer az *Egy tojás önletrajza* című szatirájával. 1997-ben jelenik meg a *Könyv vagy te is!* című (vegyes műfajú írások) kötete Resicabányán. Írásait irodalmi körökön mutatják be, akvarelljeit és fényképeit (és bibliográfiáját) több ízben is kiállították Resicabányán.

MÜLLER DEZSŐ (Zilah, 1953) Zilahon járt iskolába, majd ugyanott érettségizett 1972 júniusában. Érettségi után előbb segédmunkásként dolgozott. Kétéves katonai szolgálatát követően, Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetbe felvételizett sikeresen (1975 nyara). 1979-ben visszakerült szülővárosába, ahol segédlelkészként tevékenykedett két évig. Ezután a kisbányai, majd pedig a kispesleskei református egyházköztségben teljesített helyettes lelkészi szolgálatot. Innen hívta meg a Nagybányai Református Egyházmezgehez tartozó Vámfalusi Református Egyházközség (Szatmár megye), ahol mind a mai napig szolgál.

NAGY JÓZSEF LEVENTE (Marosvásárhely, 1957) középiskolai tanulmányait 1976-ban a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Líceumban végezte. 1981-ben szerzett teológiai oklevelet a kolozsvári Protestáns Teológián. 1981-től 1987-ig a Marosvásárhely II. (Gecse utcai) Református Egyházközség segédlelkésze, s ezzel párhuzamosan 1984 és 1987 között a Szászludvégi Református Egyházközség parókus lelkésze is. 1987-től a Pókai Református Egyházközségben szolgált, 1991-től a Marosvásárhely IX. (Tulipán utcai) Református Egyházközségben teljesít lelkészi szolgálatot. 1996–1997-ben egyháztörténelmet tanított a marosvásárhelyi Református Kollégiumban. Versei és prózai írásai főleg az 1980–90-es években jelentek meg többkevesebb rendszerességgel hazai és külföldi egyházi és irodalmi lapokban. Érdeklődési területe az irodalom és a képzőművészet.

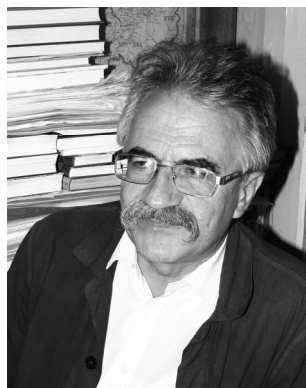
PÉTER MIKLÓS, DR. (Sepsiszentgyörgy, 1939) nyugalmazott református lelkipásztor, tanszékvezető egyetemi docens a Partiumi Keresztény Egyetem Bölcsészettudományi Karán. A sepsiszentgyörgyi Református Népiskolában (1944–1948), a korábbi Református Székely Mikó Kollégiumban (1948–1951), majd a nagyváradai Premontrei Főgimnázium utód-intézményében (1951–1954) kezdte tanulmányait. 1954 őszétől az Egyetemi fokú Protestáns Teológiai Intézet Református Karának volt hallgatója, és 1958. július 18-án szentelték lelkipásztorrá Nagyváradon. Segédlelkészi kinevezésének nem sikerült érvényt szerezni, mert az állami hatóságok nem hagyták jóvá a Biharpuszpöki református gyülekezetében szervezendő új állás létesítését. 1959. március 21-ről 22-re virradó éjszaka letartóztatták a biharvajdai egyházközség lelkészi lakásában; helyettes lelkészként akkor kellett volna elkezdenie szolgálatát. A kolozsvári katonai törvényszék két hónapi vizsgálati fogság után, 1959. május 22-én 14 évi kényszermunkára ítélte a társadalmi rend megdöntésére irányuló szervezkedés vádjával. A szamosújvári börtönből 1964. augusztus 2-án szabadult, a politikai foglyokra általános érvénnyel hozott büntetés-elengedés értelmében. 1964 és 1990 között Belényes, Érselind, Monospetri, Pankota, Pusztakamarás és Bethlen református gyülekezeteiben szolgált lelkipásztorként. 1990 októbertől a Kolozsvári Református Kollégium vallás-tanára; óraadó tanár, majd kinevezett docens a Babeş–Bolyai Tudományegyetem Református Tanárképző Karán, az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsának tanügyi tanácsosa, főigazgatója a Kolozsvári Református Diakonisszaképző Intézetnek; óraadó, majd véglegesen alkalmazott docens a Sulyok István Református Főiskolán és jogutódján, a Partiumi Keresztény Egyetemen. Doktori tézisének címe: *Kálvin ígéhirdetése* (1991). 1997. október 22-én a Magyar Köztársaság elnöke 1956-os emlékéremmel tüntette ki, 2000-től a Magyar Tudományos Akadémia köztestületi tagja.

SIPOS GÁBOR, DR. (Érszodoró, 1951). Középiskolai tanulmányait Krasznán végezte, 1970–1974 között a kolozsvári BBTE történelem szakán tanult. PhD fokozatot a szegedi JATE-n szerzett 1998-ban. 1977-től az Erdélyi Református Egyházkerületi Levéltárban dolgozik, 1998-tól a BBTE középkortörténeti tanszékén tanít docensi beosztásban.

Kutatási területei az erdélyi református egyház története, könyvtártörténet, nyomdatörténet, levéltárban, iskolatörténet, a 17–18. századi magyar művelődéstörténet más ágai.

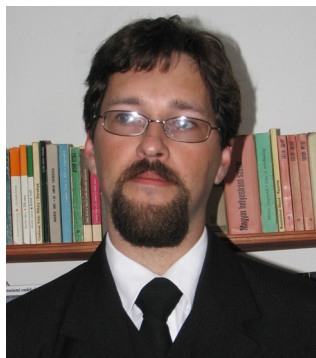
Könyvei: *A Kolozsvári Református Kollégium könyvtára a XVII. században*. Szeged 1991; *Az Erdélyi Református Főkonzisztórium kialakulása 1668–1713–(1736)*. Kolozsvár 2000; *Az Erdélyi Református Egyházkerület Központi Gyűjtőlevéltárának ismertető leltára*. Kolozsvár 2002 (Dáné Veronkával); *A kolozsvári Akadémiai Könyvtár Régi Magyar Könyvtár-gyűjteményeinek katalógusa*. Kolozsvár 2004 (többekkel).

Több tucat szaktanulmányt közölt romániai, magyarországi és németországi folyóiratokban és tanulmánykötetekben, a református egyháztörténeti kutatócsoport (Kolozsvár) keretében pedig több szövegkiadás sajtó alá rendezésében vett részt.

SZABÓ LÁSZLÓ (Marosvásárhely, 1969) a Marosvásárhelyi Pedagógiai Líceum művészeti részlegének grafika szakán érettségizett 1988-ban. A Kolozsvári Protestáns Teológia elvégzése után, 1994-től református lelkészként szolgált a Kolozs megyei Bálványosváralján. 2007-től a Marosvásárhelyi V. Felsővárosi Református Egyházközség másodlelkésze. Lelkészi szolgálata mellett műkedvelő grafikusként is dolgozik. Többször részt vett a Zsoboki Alkotótáborban. Legfőbb technikája a fekete-fehér és színes linóleummetszet. Kedvenc tematikái az épület- és templomábrázolások, tájképek, de készít emléklapokat, üdvözlőkártyákat, ex libriseket, címereket. Eredetiségre törekvő, többnyire figuratív tablói a kolozsvári Teológia, a Bethlen Kata Diakóniai Otthon és a Bálványosváraljai Iskola falait díszítik. Illusztrációit közölte néhány belföldi és anyaországi egyházi folyóirat, honismereti újság. Cserkésztalálkozókon, ifjúsági konferenciákon népszerűsíti a linómetszést és a szép betűtípusok használatának Misztótfalusi Kis Miklós-i hagyományait.

RUSZKA SÁNDOR JÓZSEF (Kovácsna, 1980) Sepsiszentgyörgyön nőtt fel, az általános iskolát a Székely Mikó Kollégiumban, a líceumi éveket pedig a Református Kollégiumban végezte. Mind a lelkészi, mind pedig a zenei pálya vonzotta. Végül betegség miatt nem tudott jelentkezni a zenekonzervatóriumba, így került a marosvásárhelyi Kántor-tanítóképző Főiskolára, ahol 2001-ben szerzett diplomát, s még ebben az évben megválasztották a marosvásárhelyi vártemplomi gyülekezet kántorának. Hivatalosan három évig volt e gyülekezet kántora, s közben már megkezdte tanulmányait a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézetben. Teológiai évei

alatt a magyarszövati gyülekezet kántora volt. Teológiai tanulmányait 2007 nyarán fejezte be; szeptembertől a sepsiszentgyörgyi belvárosi gyülekezet segédlelkésze.

VISKY S. BÉLA. DR. (Aranyosmeggyes, 1961) a kolozsvári Protestáns Teológián szerzett lelkészképesítést, 1985-től 1996-ig lelképásztor, majd 1996-tól rendszeres teológiát tanít a Kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem keretében működő Református Tanárképző Karon. 1990–1992 között a Genfi Tudományegyetem Teológiai Karán folytatott tanulmányokat a Claparède-Bethlen Alapítvány ösztöndíjasaként, s eközben aktívan vett részt a Genfi Magyar Gyülekezet életében. Az 1995 óta működő németországi Interkulturelle Gesellschaft für Seelsorge und Beratung szervezet alapító tagja. 2004-ben

szerzett doktori fokozatot a budapesti Károli Gáspár Református Egyetem Teológia Karán, *summa cum laude* fokozattal. Nős, három gyermek édesapja.

